

**Стратегија развоја социјалне
заштите у општини Дољевац
за период од 2011. - 2015. године**

На основу члана 37. става 1. тачке 7. Статута општине Дољевац ("Службени лист Града Ниша", бр. 69/2008),
Скупштина општине Дољевац, на седници од 17.12. 2010. године, доноси

СТРАТЕГИЈУ РАЗВОЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ ДОЉЕВАЦ ЗА ПЕРИОД ОД 2011 – 2015 ГОДИНЕ

1. Увод

Стратегија развоја социјалне заштите као важан документ који општина доноси треба да помогне бољем решавању проблема у овој области на локалном нивоу (у даљем тексту: Стратегија). Стратегија представља почетну тачку за реорганизацију области социјалне заштите где је намера да се она креира тако да с једне стране што ближе одражава потребе заједнице, а с друге стране да промовише укљученост читаве заједнице у развој ове области како би се осигурао и подигао квалитет живота грађана општине Дољевац.

Постоји неколико разлога за реформу социјалне заштите. Као прво, положај грађана и корисника у систему социјалне заштите је тренутно изразито пасиван и овим планом то желимо да променимо. Друго, мрежа социјалних услуга није развијена тако да многи корисници остају ускраћени у погледу остварења законом гарантованих права. Треће, услуге нису развијене те у том недостатку видимо шансу да се кроз партнерства јавног и цивилног сектора допринесе бољој понуди социјалних услуга. Четврто, тренутно је систем јавних социјално-заштитних институција централизован, бирократизован, недовољно економичан и ефикасан и ту постоји потреба за увођењем новина.

Анализе показују да грађани нису у довољној мери упознати са својим правима у области социјалне заштите, било да је реч о локалном или централном нивоу.

У планирању развоја социјалне заштите се пошло од чињенице да је потребно изградити ефикасније јавне институције које ће помоћи социјално најугроженијим групама да направе боље полазиште у остваривању својих права. Показало се да постојеће јавне установе не могу због разних недостатака и слабости (који се тичу људских, финансијских и просторних ресурса на пример) да стигну до свих којима је потребно помоћи. Често постоји и проблем протока информација, тако да социјално угрожена лица не знају која све права могу да остваре. Нова Стратегија социјалне политике би могла да да одговоре на оваква питања.

Стратегија такође може да понуди предлоге за јачање партнерства између јавног, приватног и невладиног сектора. Из праксе се види да је неопходно удруживање ових сектора на заједничким пројектима јер често проблеми превазилазе снаге постојећих актера социјалне области, а њиховим удруживањем стварамо шансу за обезбеђивањем квалитетнијих услуга.

Циљ стратегије је да се уведу промене којим ће се изградити ефикасније јавне институције како би се поправио положај рањивих група, тако да оне изађу из трајног сиромаштва и остваре равноправнији приступ у запошљавању, здравству, образовању и осталим сегментима живота. Осим тога, исказује се и одлука да се створе бољи сервис социјалне заштите кроз партнерски однос између јавних установа које се баве овом врстом услуга, невладиног сектора и других актера који пружају помоћ социјалне политике за приоритетне групе, како би се оне заштитиле од ризика даље маргинализације.

Видимо прилику да се отвори већи простор за грађанску иницијативу. Наши грађани су углавном пасивни, не постоји грађански активизам као изграђена вредност у

заједници и тај недостатак утицаја води грађане у апатију. Стратегија може да укаже на грађане као важне партнере (а не само као кориснике) у овој реформи социјалне политике и да покаже да рачуна на њих. За то је потребна већа отвореност јавних институција и боља доступност информација.

Приликом израде стратегије водило се рачуна о принципу поштовања и недељивости људских права. Као циљ реформе се потенцира интерес корисника и доступност услуга. Циљ је пружање подршке разноврсним услугама и тиме створање могућности избора услуга и пружаоца услуга. Ово ће помоћи кориснику да самостално доноси одлуке и задовољава потребе како би се предупредила зависност од социјалних служби.

Одређени су приоритети реформе као проширивање капацитета оних услуга који омогућавају људима да остану у својим домовима; замењивање институционалне неге прикладнијим облицима пружања услуге (смањивање оптерећења институционалних облика заштите као једине опције и развој алтернативних сервиса); побољшање људских ресурса; побољшање контакта између локалне заједнице и цивилног сектора и увођење нових услуга социјалне заштите.

Да би био добар и квалитетан сервис социјалне заштите мора бити заснован на доброј и тачној заједничкој бази података, транспарентном и јасном стандарду за све врсте услуга, стручним људским ресурсима који могу да покрију потребе свих кориснике (или што већег броја) и ефикасном менаџменту. Стратегијом се истиче да су сервиси социјалне заштите ту за кориснике и да су људи постављени у први план.

1.1 Радна група за израду Стратегије развоја социјалне заштите

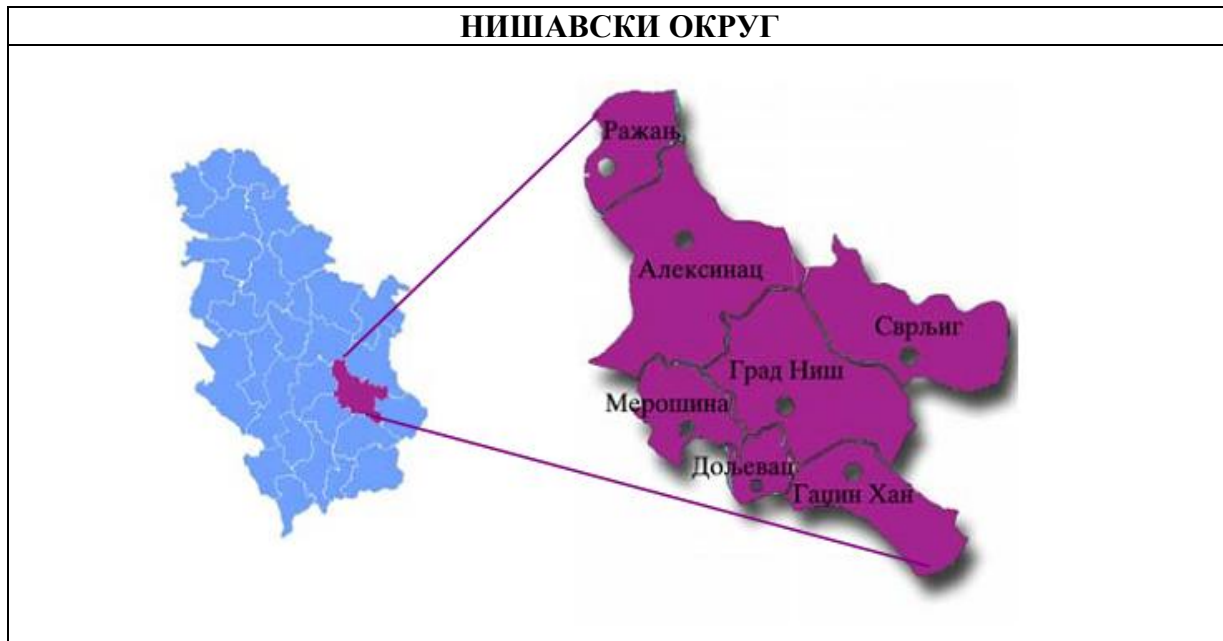
Радна група за израду Стратегије развоја социјалне заштите општине Дољевац, основана је са решењем председника општине, број_02 – 119 од 15.11.2010. године, и броји укупно 7 чланова представника локалне самоуправе, институција и удружења грађана, у следећем саставу:

Име и презиме	Институција
Стевановић Сава, координатор	Центар за социјални рад
Вукотић Милош, члан	Општина Дољевац
Младеновић Драган, члан	Општинска управа
Пешић Јовица, члан	Општинска управа
Цветковић Гордана, члан	Општинска управа
Усаиновић Горан, члан	НВО Ромски центар Дољевац
Шаренац Вера, члан	Центар за социјални рад

2. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ

Општина Дољевац је општина Нишавског округа у централној Србији. Општина Дољевац заузима површину од 121 км² на којој, према попису из 2002. године, у 16 насеља са 5.450 домаћинстава живи 19561 становника. По површини долази у ред најмањих општина у Србији што са бројем становника и густином насељости није случај. Са просечом густином од 169 становника по једном км² сврстава се у ред густо насељих подручја и општина

Дољевачка општина је окружена територијом града Ниша (18км удаљеним) и општинама Гаџин Хан, Лесковац, Житорађа и Мерошина

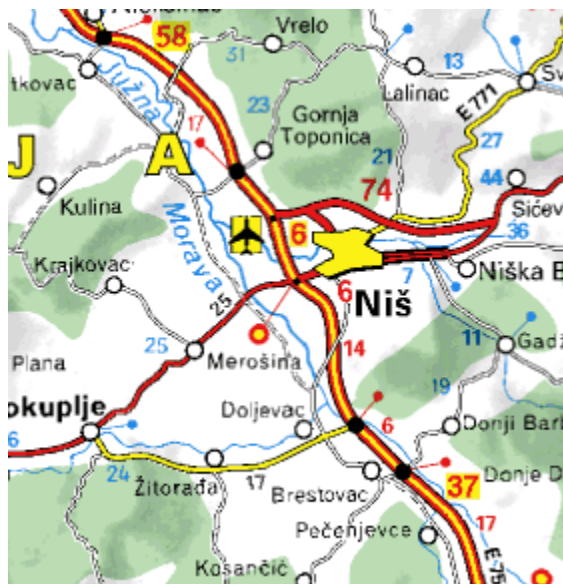
Центар општине је насеље [Дољевац](#). Поред насеља Дољевац у општини постији још 15 насељених места

<ul style="list-style-type: none"> • Белотинац, • Клисура, • Кнежица, • Кочане, • Малошиште 	<ul style="list-style-type: none"> • Мекиш, • Орљане, • Перутина, • Пуковац, • Русна 	<ul style="list-style-type: none"> • Ђурлина, • Чапљинац, • Чечина, • Шаиновац • Шарлинац
--	---	--

Географски - територија општине Дољевац обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су њеном средишњем делу повезане познатим Корвинградским теснацом.

Овај интересантан природни пролаз кроз који се провлаче Јужна Морава, железничка пруга и друге саобраћајнице, чине најистуренији обронак планине Селичевике, на коме се налазе остаци древног средњовековног града Копријана, у народу званог Корвинград, са источне и омање брдо Кумига, на чијем се врху налази још старија, више пута рушена и обнављана, црква св. Јована, са западне стране. Својим положајем, изгледом и старином два споменика доминирају широм околином, из далека привлаче пажњу и пркосе времену.

На западу је дољевачко подручје широко отворено према Топлици и Добричу, захватајући југоисточне плодне таласасте делове овог познатог поља, док на истоку просторно мањи део општинског атара чине питоме падине и планински делови Селичевике

Дољевац са околином има веома повољан саобраћајно - географски положај. Централним делом општине, од севера према југу, пролазе главна железница и друмска магистрала Београд - Ниш - Солун - Атина, а преко њих је директно укључена у мрежу међународног саобраћаја.

У Дољевцу се, од главне железнице пруге, одваја пруга која долином Топлице води према Косову и Метохији, а ту се од главне друмске магистрале, такође одваја пут у истом правцу, а даље према Црној Гори и Јадранском мору. Кроз насеља општине од Ниша према Лесковцу, пролазе још два за локални и међуградски саобраћај, врло важна пута. Један пут је део некада главне друмске саобраћајнице Београд-Ниш-Скопље, а други је део траке старог ауто пута од Дољевца до Ниша. Од ових путева гранају се асфалтни путеви до свих насељених места општине и шире околине, тако да су сва насеља саобраћајно добро повезана са седиштем општине, околним градовима и суседним општинама

2.1 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Укупан број становника општине Дољевац, по попису из 2002 године износи 19561.

Редни број	2 0 0 2 . г о д и н а	
	Насеље	Број становника
1.	Пуковац	4.133
2.	Малошиште	2.969
3.	Дољевац	1.802
4.	Кочане	1.740
5.	Орљане	1.655
6.	Белотинац	1.365
7.	Мекиш	1.169
8.	Чапљинац	1.024
9.	Шаиновац	984
10.	Шарлинац	912
11.	Чечина	835
12.	Кнежица	610
13.	Русна	529
14.	Перутина	205
15.	Клисура	187

У првим деценијама после Другог светског рата досељавање из крајева ван подручја општине било је јаче изражено од исељавања, али не у свим насељима и представљао је значајну компоненту у порасту становништва, пре свега у Дољевцу. У овом периоду испољавају се миграциона кретања у већем обиму и у оквиру општине, а одвијају се у правцу исељавања из једних и насељавања у друга насеља, највише по месту рада или због бољих услова за живот.

Територијална јединица	Становништво укупно		Пораст или пад броја становника 1991-2002		
	1991	2002	укупно	просечно годишње	просечан годишњи пад на 1000 становника
Република Србија	7576837	7498001	-78836	-7167	-1.0
Нишавски округ	389838	381757	-8081	-735	-1.9
Општина Дољевац	18389	19561	-682	-62	-9,1

Општина Дољевац, има озбиљних проблема са депопулацијом – одливом становништва.

Још једна значајна карактеристика у развоју становништва дољевачке општине, од ослобођења до данас, је промена у њеној економско-социјалној структури. Непосредно после Другог светског рата, доминантно место у структури становништва чинило је пољопривредно становништво, са извесним процентом мешовитог становништва (радници који су се бавили и пољопривредном производњом) и занемарљивим бројем непољопривредног становништва. Већ од првих послератних година отвара се процес масовног запошљавања радника, такође масовног школовања младе генерације и њеног преласка у друге делатности, што утиче на рапидно смањивање чисто пољопривредног становништва и повећање категорије мешовитог и непољопривредног становништва.

Територија општине Дољевац спада у категорију оних општина у Србији којих је веома мало, где највећи део становништва од 94% чине становници српске националности.

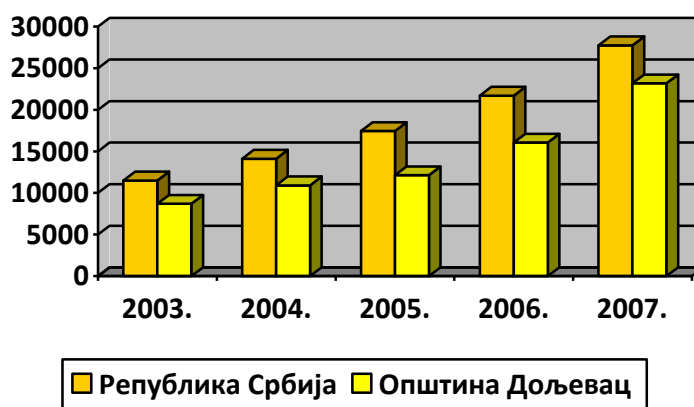
Иако на територији општине живе припадници петнаестак различитих народа, што је чини мултинационалном општином, изузев Срба остали народи чине свега 6% од укупног броја становништва. Од осталих народа треба споменути Роме којих има, на територији општине, 1.049 и они чине 5,17% укупног становништва.

2.2 Социо- економски развој

Општина Дољевац спада у ред 40 најнеразвијених општина у Србији, а привредни развој овог подручја у послератном периоду карактерише недовољна дефинисаност основних праваца и развоја.

У привредној структури општине, поред пољопривреде као водеће гране, заступљене су и друге делатности-индустрија, занатство, трговина, и слично. Њихов развој почиње већ у првим годинама после Другог светског рата, изградњом једног броја привредних објеката и оснивањем првих предузећа. Нека од њих су, из разних разлога, престала са радом, док један број и данас обавља своју делатност, али ваља истаћи да су сва на одређени начин и у своје време дала одређени допринос бржем привредном и друштвеном развоју средине.

Просечна нето зарада

Анализом горњег графикон приметимо да просечна нето зарада у општини Дољевац после пада у 2005 години расте брже него просек Републике Србије.

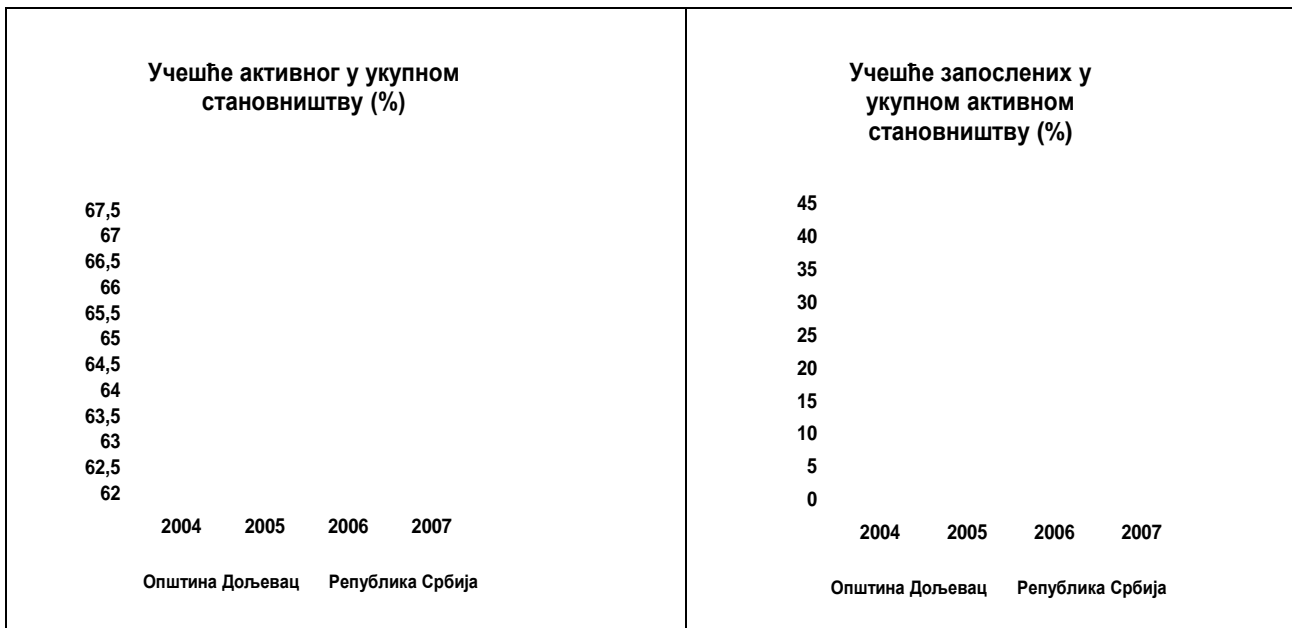
У 2005 години просечна зарада у општини је износила 69,51% републичког просека, у 2006 74%, а у 2007 години 83,56%

Разлози за тај раст су пре свега у структури привредних субјеката, где се један део њих бави градјевинарством и експлоатацијом минералних сировина шљунком и песком који је у период од 2005 до 2008 био једна од најбоље плаћених привредних делатности, као и раст плата у јавном сектору.

На основу података из пописа 1991 и 2002 године може се закључити да:

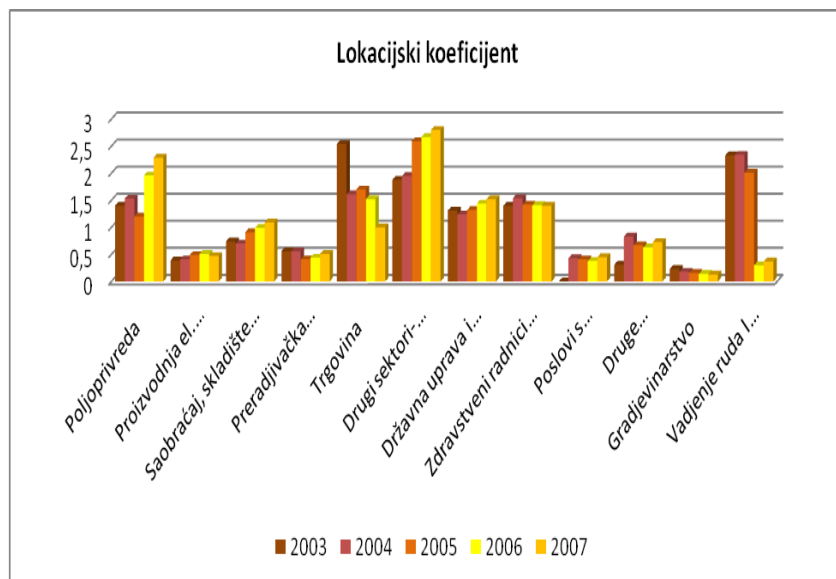
- број становника на подручју Општине Дољевац из године у годину има тенденцију пада. У периоду између 2 пописа број становника је опао за 1101. Та тенденција се и даље наставља и процена је да је број становника општине у 2007 години испод 19.0000.
- Број активног становништва опада, јер због великих миграција, становништво општине стари.
- Учешће активног становништва у укупном становништву је 38,42%, док је просек Републике 45,32% .

Што се тиче учешћа запослених у укупном активном становништву, видимо да у општини Дољевац овај показатељ јако пада са 85,31% у 1991 на 69,61% у 2002

Локацијски коефицијент показује промену у запослености по појединим делатностима. Посебно су велике осцилације у области пољопривреде где имамо нагли пораст запослености – пре свега због затварања већег броја предузећа, па се пољопривреда појавила као алтернатива, док трговина која је била изузетно заступљена у 2003 доживљава велики пад. Посебно је занимљив пад у области вађења руда и камена. Медјутим, то је сегмент који је приватизован, па је урађена рационализација запослених. Прерађивачка индустрија је релативно слабо заступљена и треба је промовисати. По подацима општина је посебно специјализована за:

- пољопривреду и
- саобраћај, складиштење и везе

	Укупно активно становништво		Незапослено становништво		Учесце незапослених у укупном активном становништву (%)		Незапослени на 1000 становника	Први пут траже запослење Општина		Без квалификација Општина		Жене Општина	
	Опш	РС	Опш	РС	Опш	РС		Опш.	број	%	број	%	Број
2003	11883	4846174	2795	944939	23,52	19,50	144	2128	76,1	1327	47,5	1461	54,3
2004	12362	5008436	3083	969888	24,94	19,37	161	1808	58,6	1033	33,5	1312	48,1
2005	12150	4991743	2799	895697	23,04	17,95	148	2039	72,8	1200	42,9	1459	54,3
2006	11930	4975995	2749	916257	23,04	18,42	147	1808	65,8	1172	42,6	1417	53,9
2007	11777	4967517	2419	785099	20,56	15,81	132	1485	61,4	952	39,4	1218	53,8

Задовољавајући је показатељ да број незапослених који немају квалификацију Подаци о незапослености показују да се ситуација скоро ништа није мењала од 2003 до 2006 године. Једини већи пад незапослености је регистрован 2007. године и тада је учешће незапослених у активном становништву општине Дољевац износило 20,56%

опада из године у годину, али и даље они чине највећу групу у оквиру незапослених радника.

Процент незапослених жена се креће око 50% што је сасвим прихватљив података

Учешће незапослених у укупном активном становништву (%)

Подаци показују да на 1000 становника општине Дољевац имамо 16,56 регистрованих привредних субјеката. Сам податак није обесхрабрујући, међутим када погледамо структуру регистрованих привредних субјеката, онда је јасно да 77,46% чине предузетници који су превасходно отворили своје радње због samozапосљавања, а да привредна друштва чине 22,54%.

2.3. Становништво, образовање и квалитет живота

На основу података видимо да се у општини између два пописа број становника смањило за 5,21%. Такође, удео радног континента у укупном становништву расте, што подразумева да расте просечна старост становништва. Међутим, по овим подацима општина Дољевац је и даље много испод републичког просека, који има чак 67,12% радни континент – што значи да је просечно становништво у Србији старије него у Дољевцу.

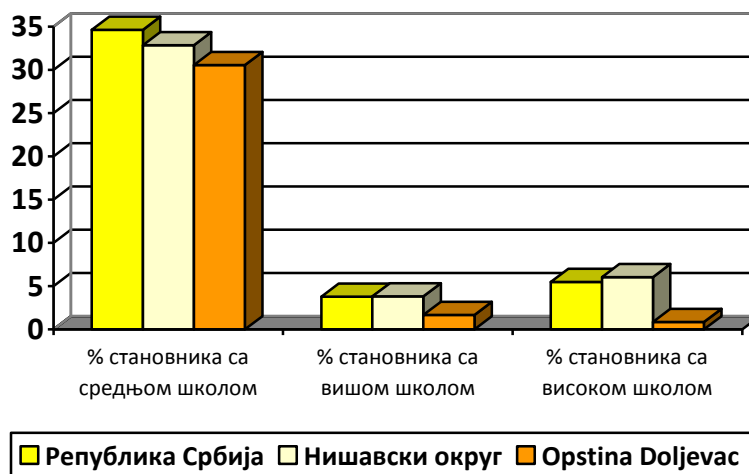
Опис	Укупно становништво	Мушко 15-64	Женско 15-64	Укупни радни контингент	Удео радног контингента у укупном становништву (%)
		од 15 до 64 година старости			
Општина Дољевац по попису 1991	20637	6803	6015	12992	62,95
Општина Дољевац по попису 2002	19561	6684	5905	12589	64,36
Република Србија по попису 2002	7498001	2494719	2538086	5032805	67,12
Нишавски округ	381757	127226	126485	253711	66,46

Удео радног контингента у укупном становништву (%)		Удео радног контингента у укупном становништву (%)		
64,5		68		
64		67		
63,5		66		
63		65		
62,5		64		
62		63		
		62		
Општина 1991	Општина 2002	РС 2002	Општина 2002	Округ 2002

Што се тиче образовне структуре становништва она је следећа:

	Укупно	Становништво са			Учешће становништва са		
		средњом сколом	вишом сколом	високом сколом	средњом сколом (%)	вишом сколом (%)	високом сколом (%)
Република Србија	7498001	2596348	285056	411944	34,63	3,80	5,49
Нишавски округ	381757	125313	14659	23131	32,83	3,84	6,06
Општина Дољевац	19561	5975	331	170	30,54	1,69	0,87

Образовна структура становништва општине Дољевац

На основу података о образовној структури видимо да општина Дољевац има велики недостак образованог становништва и да је далеко испод просека и Нишавског округа и Републичког просека. Из тих разлога имамо дневне миграције образованог кадра из околних општина

Општина Дољевац је последњих 10 година много инвестирала у путну инфраструктуру. Сва насељена места имају добру везу са административним центром.

Према последњим извештајима (подаци из априла 2009. године) у Србији постоји 1.218.000 прикључака на широкопојасни Интернет. Процењено је да преко 2.000.000 људи у земљи има приступ Интернету.

У Републици Србији 33,2% домаћинстава поседује Интернет прикључак, што чини повећање од 6,9% у односу на 2007. годину, а 14,7% у односу на 2006. годину. Заступљеност Интернет прикључка највећа је у Београду (45,5%), следи Војводина (34%), па централна Србија (27,2%).

Такође, разлике се могу уочити и када се упореди заступљеност рачунара у урбаном и руралном делу Србије: 47,5% наспрам 31,2%. И поред тога охрабрује податак да се овај јаз смањио у односу на 2007. годину. У прилог томе говоре и стопе раста заступљености рачунара у урбаном и руралном делу Србије. У урбаном делу стопа раста је 4,8%, док тај раст у руралном делу износи 9,6%.

Пошто тачних података за општину Дољевац нема – колико домаћинстава користи интернет – сматрамо да је и проценат за централну Србију од 27,2% велики и да Интернет прикључке у општини Дољевац користи максимално 10 – 15 % домћинстава

3. ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Законска основа за рад установе

Најважнији носилац активности из области социјалне заштите је Центар за социјални рад општине Дољевац .

На основу закона и статута, Центар је установа социјалне заштите, чија је основна делатност социјални рад и социјална заштита, породично правна заштита (шифра 130 и 240) и заштита деце без родитељског старања кроз смештај у другу породицу (шифра 85 322).

"У спровођењу социјалне заштите и социјалног рада Центар за социјални рад врши следећа јавна овлашћења:

- решава у првом степену о остваривању права утврђених овим Законом,
- пружа услуге социјалног рада у поступку решавања о тим правима,
- врши исплату новчаних права утврђених овим законом (послови исплате корисницима по основу остварених тзв. "основних права" враћени су Министарству за социјална питања у надлежност од момента оснивања Информационог система, а Центар је задржао надлежност за послове исплате корисницима тзв. "проширених права", наша напомена)".

Поред овако дефинисаних послова Центар обавља и следеће стручне послове у области социјалне заштите и социјалног рада:

1. открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,
2. предлаже и предузима мере у решавању стања социјалних потреба грађана и прати њихово извршење,
3. организује и спроводи одговарајуће облике социјалне заштите и социјалног рада,
4. развија и унапређује превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,
5. пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима,
6. подстиче, координира и организује професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите,
7. води документацију и евиденцију о пруженим услугама и предузетим мерама у оквиру своје делатности,
8. води евиденцију о деци за усвојење и потенцијалним усвојоцима на подручју за које је основан
9. врши и друге послове утврђене законом и одлуком скупштине општине.

У области заштите деце и омладине и рехабилитацији учинилаца кривичних дела делатност Центра ближе одређују и :

- Кривични законик,
- Законик о кривичном поступку,
- Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица,
- Закон о извршењу кривичних санкција,
- Закон о прекршајима и
- Закон о прекршајном поступку.

Ови закони пре свега одређују поступак и задатке Центра у раду са децом и омладином асоцијалног и делинквентног понашања, као малолетних извршилаца кривичних дела и учинилаца прекршаја.

У раду са децом и омладином делинквентног понашања Центар користи мере превенције у спречавању настанка асоцијалног понашања, а у случају извршења кривичног дела или учињеног прекршаја, у сарадњи са институцијама система које су задужене за бригу о деци и омладини, суда, тужилаштва и органа за прекршаје, помаже у индивидуализацији санкција према малолетницима, спровођењем неких од њих (васпитне мере) и извештавањем о постигнутим резултатима рехабилитације.

Задаци Центра одређени су и Законом о избеглицама и Уредбом о збрињавању избеглица. Са избеглим, прогнаним и расељеним лицима овај Центар ангажовао се у пружању стручне помоћи код остваривања појединих права, као и у случајевима потребе њиховог збрињавања у установу социјалне заштите по претходно прибављеној сагласности о плаћању трошкова смештаја од Комесаријата за избеглице.

У свом раду Центар придржава се својих планова и програма рада за општину Дољевац, прилагођавајући се ситуацији на подручју за које је основан како и потребама појединаца породица и других друштвених група којима пружа заштиту.

У овом Центру грађани могу остварити следећа права:

- 1. Право на материјално обезбеђење,**
- 2. Додатак за помоћ и негу другог лица,**
- 3. Посредовање за оспособљавање за рад,**
- 4. Смештај у установу социјалне заштите или другу породицу и**
- 5. Услуге социјалног рада (које Центар пружа у вршењу поверених послова приликом одлучивања о наведеним правима грађана).**

Ова права прописана су Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Сл.гл.РС" 36/91 . . . 115/05) и финансирају се из буџета Републике Србије (Министарство рада, запошљавања и социјалне политике).

Почев од 2005. године право на смештај у установу социјалне заштите типа прихватилишта и прихватне станице обезбеђује се у складу са последњим изменама и допунама Закона о соц. заштити из средстава општине оснивача Центра.

Центар одлучује о овим правима грађана у првом степену на основу јавних овлашћења, као специјализована установа социјалне заштите.

Овај Центар, као надлежан орган старатељства, пружа заштиту и помаже грађанима у остваривању права у вези са:

Браком и односима у браку, односима у ванбрачној заједници, односима деце и родитеља, усвојењу, старатељству, хранитељству, издржавању, имовинским односима у браку и породици, насиљем у породици и личним именом.

Центар по службеној дужности или по захтевима, односно на иницијативу странака и других овлашћених предлагача пружа помоћ и заштиту грађанима у остваривању и заштити њихових права из области породичних односа, брака, као и других статусних права.

Организациони и људски ресурси

Рад у центру за социјални рад обухвата следеће области:

- социјална заштита
- породично правна заштита и
- опште, финансијске и рачуноводствене послове.

Организација стручног и социјалног рада одвија се кроз активности:

Делатност Центра за социјални рад, базирана је на Закону о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана, Породичном закону, Кривицном закону, Закону о прекршајима, Закону о парничном поступку, Закону о ванпарничном поступку, Закону о извршном поступку, Закону о општем управном поступку и др.

Овај орган-установа у првом степену решава о следећим правима: материјално обезбеђење, додаток за помоћ и негу другог лица, помоћ за оспособљавање за рад, помоћ у кући, дневни боравак, смештај у установу или другу породицу, услуге социјалног рада, опремање корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу, једнократне помоћи.

3.1 ПРОЈЕКЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СКУПА ПОДАТАКА О ЗАПОСЛЕНОМ ОСОБЉУ

1. Укупан број запослених у центру на дан 31. децембар 2009. године

Број запослених	Стање 31.12. 2009.
На одређено време	/
На неодређено време	9
УКУПАН БРОЈ	9
Извор финансирања	Број радника (стање 31.12.2009.)
Републички буџет	8
Општински буџет	1
УКУПАН БРОЈ РАДНИКА	9

2. Врста послова на којима раде запослени на неодређено време који се финансирају из општинског буџета (стање 31. 12. 2009.)

Врста послова	Број запослених
Руководећи (директор, руководилац)	/
Стручни	/
Технички (возач, спремачица, мајстор, чувар и сл.)	1
Административни	/
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	1

3. Структура запослених на неодређено време према врсти посла који обављају(стање 31. 12.2009.)

Врста посла	Број
Руководећи (директор, руководилац)	1
Стручни	5
Технички (возач, спремачица, мајстор, чувар и сл.)	2
Административни	1
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	9

4. Структура стручног особља запосленог на неодређено време (31.12.2009.)

Стручни профил	Број
Социјални радник	2
Правник	1
Психолог	1
Педагог	1
Андрагог	/
Специјални педагог	/
Социолог	/
Друго	/
УКУПАН БРОЈ СТРУЧНИХ РАДНИКА	5

5. Структура руководећег и стручног особља према стручном профилу (стање 31.12. 2009.)

Стручни профил	Директор	Руководиоци одељења	Руководиоци службе	Водитељи случаја	супервизори
Социјални радник	/	/	/	/	/
Правник	/	/	/	/	/
Психолог	/	/	/	/	/
Педагог	/	/	/	/	1
Андрагог	/	/	/	/	/
Специјални педагог	/	/	/	/	/
Социолог	/	/	/	/	/
Економиста	1	/	/	/	/

Потребе центра

Центру за социјални рад је потребан један радник за обављање административно-техничких послова и рада на рачунару. Стручна спрема Економска школа или Правнобиротехничка. За наредни период сматрамо да је потребна едукација радника у области смештаја деце у хранитељској породици као и поступање органа старатељства око злостављања у породици.

3.2.БРОЈ КОРИСНИКА И ЊИХОВА СТРУКТУРА

1. Кретање укупног броја корисника по старосним групама

Старосна група	2008.	2009.
Деца и омладина	609	666
Одрасла лица	825	708
Остарела лица	137	98
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1571	1472

2. Кретање укупног броја деце и омладине по основним категоријама

Деца и омладина	2008.	2009.
Без родитељског старања	16	17
Социо-материјално угрожена	430	603
Из породица са порем. пород. односима	65	13
Ометена у развоју	10	14
Са поремећајем у понашању	81	12
Остала деца и омладина	7	7
УКУПАН БРОЈ	609	666

3. Кретање укупног броја одраслих лица по основним категоријама

Одрасла лица	2008.	2009.
Са поремећајем у понашању	/	/
Матер. необезбеђена и незбринута	747	668
Са поремећеним породичним односима	59	26
Психофизички ометена	4	14
Остала	/	/
УКУПАН БРОЈ	810	708

4. Кретање укупног броја остарелих лица по основним категоријама

Остарела лица	2008.	2009.
Без породичног старања	/	/
Без средстава за живот	41	26
Теже хронично оболела и инвалидна	44	40
Остала	52	32
УКУПАН БРОЈ	137	98

3.3 БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ БУЏЕТА

Из републичког буџета се финансирају следећа права која су регулисана Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана: смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу, додатак за помоћ и негу, увећани додаток за помоћ и негу, материјално обезбеђење, оспособљавање за рад (рехабилитација) и услуге социјалног рада.

1. Укупан број деце и омладине на смештају у хранитељској породици (без обзира на категорију)

број деце у 2008. 13

број деце у 2009. 13

2. Број корисника додатка за помоћ и негу

Старосна група	2008.	2009.
Деца и омладина	21	12
Одрасла лица	37	44
Остарела лица	52	60
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	110	116

3. Број корисника увећаног додатка за помоћ и негу

Старосна група	2008.	2009.
Деца и омладина	8	7
Одрасла лица	22	22
Остарела лица	61	34
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	91	63

4. Број породица са оствареним правом на материјално обезбеђење

Број породица	2008.	2009.
Јануар	48	50
Фебруар	11	14
Март	7	10
Април	15	20
Мај	16	20
Јуни	11	18
Јули	3	14
Август	10	15
Септембар	5	10
Октобар	23	25
Новембар	37	17
Децембар	24	15

3.4 БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА

У Закону о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана предвиђено је да се из буџета локалне заједнице финансирају следећа права: помоћ у кући, дневни боравак, привремени смештај у прихватилиште или прихватну станицу, једнократна помоћ у новцу или у натури, опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу. За те намене општина Дољевац је у 2009 години буџетом планирала 3.200.000.00 динара, а исплаћено је 2.900.000.00 динара.

1. Број породица којима је у току 2009. године – једном или више пута – преко центра додељена једнократна новчана помоћ

Статус породице	Број породица (2009.)
Породица је корисник материјалног обезбеђења	102
Породица није корисник материјалног обезбеђења	142
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	244

2. Број лица која су у току 2009. године користила исхрану (бесплатан оброк) у народној кухињи

Статус корисника	Број (2008.)
Корисник материјалног обезбеђења	390
Није корисник материјалног обезбеђења	10
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	400

3.5. ДЕЦА ОМЕТЕНА У ПСИХО-ФИЗИЧКОМ РАЗВОЈУ

Структура деце према врсти и степену хендикепса

Врста и степен хендикепса	2008.	2009.
Тешка ментална ометеност	4	2
Тежа ментална ометеност	/	/
Умерена ментална ометеност	/	3
Лака ментална ометеност	/	/
Слепа и слабовида	2	2
Глува и наглува	/	/
Говор и глас	/	/
Телесне сметње	/	1
Комбиноване сметње	4	6
УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ	10	14

Табела. SWOT анализа

УНУТРАШЊИ ФАКТОРИ	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
<p>Спремност општинске власти и локалне заједнице да се ангажују на унапређењу социјалне заштите и повећа учешће у финасирању програма</p> <p>Постојање неискоришћеног простора у сеоским месним заједницама</p> <p>Развијена организација Црвеног крста и Центра за социјални рад са мрежом волонтера и активиста.</p> <p>Развијен невладин сектор.</p> <p>Стабилна локална власт и њена одређеност у правцу унапређења социјалне заштите</p> <p>Усвојена стратешка планска докумената за свеукупни одрживи развој општине, односно секторски развој</p>	<p>Непостојање социјалне карте становништва општине</p> <p>Значајан број деце и омладине са посебним потребама.</p> <p>Лоша привредна ситуација.</p> <p>Висок удео старих преко 65 година (18.9%).</p> <p>Нагомилани, нерешени социјални проблеми ромске популације.</p> <p>Велика стопа незапослености у општини</p> <p>Лоша инфраструктура у делу водоснабдевања и канализације отпадних вода</p> <p>Непостојање званичних Споразума о међусекторској сарадњи у социјалној заштити између свих релевантних чиниоца: локалне самоуправе, Центра за социјални рад, ОО Црвеног крста, Дома здравља, МУП-а, основне и средње школе</p>
СПОЉАШЊИ ФАКТОРИ	
Шансе	ПРЕТЊЕ
<p>Могућности финансирања услуга социјалне заштите кроз програме донатора и републичких програма.</p> <p>Промене закона о финасирању локалних самоуправа.</p> <p>Близина великих градова, универзитета, омогућују размену позитивних искустава, међусобна сарадња, регионално и општинско повезивање.</p> <p>Национална ССС НИП-а за социјалну заштиту.</p> <p>Повољан геостратегијски и саобраћајни положај општине (коридор 10 пролази читавом општином), основа за привлачење нових домаћих и страних инвеститора и отварање нових радних места</p>	<p>Недовољно издвајање средстава из републичког буџета за материјалне трошкове и рад институција у социјалној заштити.</p> <p>Корекција земљишног цензуса.</p> <p>Непостојање активних програма за превенцију пада у радно пасиван положај и стање социјалне потребе.</p> <p>Отварање стечајних поступака и затварање привредних субјеката, због свеопште кризе.</p>

4. ВИЗИЈА И МИСИЈА

1.1. Визија

Општина Дољевац је 2015. године изашла из круга најнеразвијенијих општина, са адекватном инфраструктуром, еколошки очувана, великим бројем нових инвеститора и радних места, малим бројем радно способних корисника социјалних услуга и свеобухватном психосоцијалном подршком за децу ометену у развоју, старе и особе са инвалидитетом.

1.2. Мисија

Општина Дољевац, радом свог Савета за социјалну заштиту и свих социјалних снага из заједнице, у партнерству са социјалним актерима у региону, уз поштовање међусобних интереса остварује права грађана на социјалне услуге и садржаје и спроводећи ову стратегију доприноси свеобухватном развоју читаве заједнице..

5. АНАЛИЗА УОЧЕНИХ ПРОБЛЕМА

На основу постојећих података, у општини Дољевац се издваја неколико кључних проблема, чијим решавањем на плански начин може да се допринесе побољшању живота социјално најугроженијих група: особа са инвалидитетом, рома, старих лица и породица у ризику од сиромаштва. Побољшањем положаја ових угрожених група може се утицати на смањење сиромаштва и деловати превентивно на појаву такозваног новог сиромаштва у општини Дољевац.

У Дољевцу не постоји установа за дневни боравак деце ометене у развоју, ни специјализована установа за рехабилитацију телесноинвалидне деце, мада постоји тенденција увођења инклузивног образовања деце ометене у развоју (14) јасно указује и намеће потребу организованог рада са овом популацијом и њиховим породицама. Постоји индиција да постојећи подаци нису потпуни, те је потребно и даље снимање потреба не само деце са инвалидитетом, већ и целокупне угрожене групе. Сиромашна општина као што је Дољевац није у протеклом периоду имала организовану заштиту ове категорије лица што је довело до нагомиланих проблема.

Формирањем тима или службе која би континуирано пратила стање, довела би до значајног побољшања и корекције прилика у овој области. У том смислу сматрамо да је неопходно формирање психо-социјалног тима за рад са овом децом који би се бавио подизањем знања деце и њихових породица у превентивном, куративном и постпеналном третману. Такође би се истражиле све могућности за укључивање једног броја деце у процес запошљавања и укључивање у процес рада.

Сматрамо да је неопходно формирање савеза инвалидских организација за општину Дољевац која би у свом систему окупила сва лица са посебним потребама. Савез би дао здраву основу за реално сагледавање, потребе и ефикасно деловање у правцу заштите.

Једна од активности које се предузимају у решавању проблема деце и омладине ометене у развоју је израда и реализација ЛПА за децу. ЛПА за децу треба да плански дефинише активности на нивоу локане заједнице, које су усмерене на стварање погодних институционалних окружења за развој деце и младих и то у периоду до 2015 године. Анализа ситуације приликом израде ЛПА за децу показала би изражен феномен сиромаштва, непостојање услова за одвијање значајнијих културних дешавања, на потребу едукације деце о сузбијању навика штетних по здравље, непостојања адекватне

евиденције о случајевима злостављања и занемаривања, као и неповољан положај деце ометене у развоју.Из наведених разлога

Локалним акционим планом за децу треба дефинисати 7 приоритетних области:

Смањење сиромаштва породица деце ометене у развоју

Боље здравље за сву децу и спорт као елемент развоја личности.

Квалитетно образовање за сву децу и унапређење културног живота деце.

Унапређење положаја и права деце ометене у развоју.

Заштита права деце без родитељског старања.

Заштита деце од злостављања, занемаривања и насиља и сузбијање асоцијалног понашања.

Информисање деце и родитеља.

Имплементација ЛПА за децу у општини Дољевац.

Проблем старих и изнемоглих особа у нашој општини заузима видно место и захтева неодложну брзу акцију. Општина Дољевац спада у општине са значајним учешћем старачке популације. У нашој општини проблемима старих баве се само: Центар за социјални рад и Удружења пензионера и инвалида. Свесни тешкоћа у које смо запали чинимо све да на организован начин ситуацију ублажимо, а заштиту старих подигнемо на виши и ефикаснији ниво. Планирано је формирање клуба за старе такође планирамо формирање службе за помоћ у кући старима која би покривала целу територију општине Дољевац. За овакве акције треба обезбедити средства у буџету општине што би била здрава основа за почетак реализације и одрживост пројекта.

Посебно је изражен проблем породица у социјалном ризику избеглих и интерно расељених лица. Општина од око 20 000 становника са потпуно разореном привредом.

Интензивирани су разговори са националном службом за запошљавање у правцу преквалификације одређеног броја незапослених и покренуте су иницијативе за приватно предузетништво. Као крајњи циљ је израда Стратегије за смањење сиромаштва општине Дољевац.

Висок социјални ризик представља незапосленост, па је неопходно образовање Савета за запошљавање који ће се бавити проблемима незапослених. Превасходни задатак поменутог тела би било запошљавање незапослених на сезонским, привременим и повременим пословима посебно у летњем периоду. Инклузија интерно расељених избеглих и прогнаних лица реализовале би се преко Комесаријата и Црвеног крста. Развојем оваквих програма би се могло деловати на радно способна лица која су корисници социјалне помоћи.

Роми у Дољевцу су посебно угрожена категорија. Тежак положај ромске популације је елабориран у прикупљеним материјалима, подацима који су представљени у свеобухватном акционом плану за роме алармантно указује на тешко социјално стање, односно дубоко сиромаштво рома у нашој општини. Ромско становништво живи у 15 насеља углавном на њиховим периферијама, те по правилу имају додатних инфраструктурних проблема (неуређене локалне путеве, проблеме у снабдевању електричном енергијом, нелегалне објекте, нерешне имовинске односе и као и остало локално становништво - без воде и канализације).

6. СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ И ЦИЉЕВИ

Стратегијом социјалне заштите општине Дољевац дефинисана су четири приоритета:

Унапређење положаја и права деце и омладине са посебним потребама

Решавање и превенција проблема старих и изнемоглих лица

Подршка породицама у социјалном ризику, избеглим и интерно расељеним лицима

Превенција и смањење сиромаштва Рома

ПРИОРИТЕТИ	ЦИЉЕВИ
Унапређење положаја и права деце и омладине са посебним потребама.	Унапређење знања и вештина деце и омладине ометене у развоју Доступност институцијама и побољшање услова ОСИ; Развијање друштвених веза и инклузија у локалној заједници Формирање дневног боравка за децу ометену у развоју.
Решавање и превенција проблема старих и изнемоглих лица	Развијање отворених облика заштите за старе; изградња капацитета за подршку старим лицима; Постојање сталних видова помоћи у кући путем „Геренто домаћица“ и сл.
Подршка породицама у социјалном ризику, избеглим и интерно расељеним лицима	Унапређење квалитета живота породица из социјално угрожених категорија; унапрађење квалитета живота породица са поремећеним односима. Формирање савета за запошљавање који ће тежити да свако домаћинство има бар једног члана у сталном радном односу Програми социјалне подршке кроз радно ангажовање Подстицање предузетништва
Превенција и смањење сиромаштва Рома	Унапређење квалитета живота Рома Програми оснаживања ромске популације. Програми социјалне подршке кроз радно ангажовање Помоћ ромској деци у обавезном и допунском образовању и оспособљавању Формирање едукационог центра за роме Увођење информативног програма за роме у локлним медијима Подстицање предузетништва

7. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Принципи који су усвојени у писању стратегије развоја социјалне политике јесу:

- партнерство и остваривање како унутарсекторске, тако и међусекторске сарадње; - остваривање права и могућности да корисник бира врсту услуге и пружаоца услуге коју ће да користи;
- једнак приступ свим информацијама од значаја за самог корисника – корисници морају бити боље обавештени како би добили квалитетнију услугу;

- осмишљавање активности искључиво у складу са потребама корисника, као и њихово укључивање у осмишљавање активности;
- једнакост мушкараца и жена као промовисање и уграђивање политике родне равноправности;
- друштвена солидарност – заједница је спремна да преузима бригу о онима који не могу да испуне своје социјалне потребе;
- за све кориснике се мора поштовати принцип једнакости;

Вредности које стратегија социјалне политике заступа јесу:

- међусекторска сарадња у социјалној заштити између свих релевантних чиниоца: локалне самоуправе, Центра за социјални рад, ОО Црвеног крста, Дома здравља, МУП-а, основне и средње школе...
- квалитетни сервиси социјалне заштите који су прилагођени специфичним потребама наше локалне заједнице;
- независност и индивидуалност (посебност) сваког човека. Омогућавање пружања оне врсте социјалне помоћи која ће омогућити кориснику да остане у свом дому и да има пуну независност;
- једнаке могућности приступа социјалној заштити подразумева да сви имају једнак приступ и једнак третман без било каквих облика дискриминације;
- људско достојанство подразумева да сви људи имају право на достојанствен третман без обзира на верске, културне и друге разлике.
- транспарентност у пружању социјалне заштите значи да свака особа има право на приступ информацијама, а чланови друштва морају бити охрабривани и подржавани да узму учешће у процесу планирања;
- слобода избора корисника као базична претпоставка која је повезана са постојањем разноврсних услуга;
- поверљивост информације подразумева да се информације чувају као поверљиве и да се без сагласности корисника не могу употребљавати.

Приоритети: Унапређење положаја и права деце и омладине са инвалидитетом

Стратешки циљ: Унапређење знања и вештина деце и омладине са инвалидитетом

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребни средства	Извори средстава
Едукативни програми за изградњу капацитета за радно производне, рекреативне и друге активности деце и омладине са инвалидитетом	ЦСР, ЛС, НВО, НСЗ	континуирано	1.000.000	ЛС НСЗ Донатори МРСП
Промоција јавне кампање и сензибилизација локалне заједнице на положај и потребе деце и омладине са инвалидитетом и развој друштвених веза са заједницом.	ЛС, ЦСР, НВО, просвета	2011	50.000	ЛС Донатори МРСП

Стратешки циљ: Доступност институција и побољшање живота деце и омладине са инвалидитетом.

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Инфраструктурно прилагођавање институција уклањањем архитектонских баријера у општини	ЛС,ЦСР, јавна предузећа и НВО	2011	200.000	ЛС Донатори МРСП
Дневни центар за радно производне, културне и рекреативне садржаје, активности и дневно збрињавање деце и омладине са инвалидитетом	ЛС,ЦСР,ЦК,НВО,Дом здравља,Просвета	2015	500.000	ЛС Донатори МРСП

Приоритети: Решавање и превенција проблема старих и изнемоглих лица

Стратешки циљ: Развијање отворених облика заштите за старе

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Клуб за стара и одрасла лица са развијеним програмима за социјалну интеграцију и рехабилитацију, културно забани и рекреативним програмима и самопомоћи.	ЦСР,ЛС,ЦК	2013	200.000	ЛС Донатори МРСП
Формирање мобилног”Техничког”сервиса за подршку старим лицима у руралним областима, помоћ у кући	ЛС, ЦСР,НВО,ЦК	континуирано	3.000.000	ЛС Донатори МРСП

Стратешки циљ: Изградња капацитета за подршку старим и изнемоглим лицима и деци ометеној у развоју.

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Програми за доедукацију и оспособљавање стручних радника за здравствену и психосоцијалну подршку старим и деци ометеној у развоју и институцијама које се баве овим проблемима	ЛС,ЦСР, НВО,Дом здравља, Дом за одрасла и инвалидна лица	континуирано	2.000.000	ЛС НСЗ Донатори МРСП
Промоција солидарности са старима	ЛС,ЦСР, локални радио	континуирано	250.000	ЛС Донатори МРСП

Приоритети: Подршка породицама у социјалном ризику
 Стратешки циљ: Унапређење квалитета живота породица из социјално угрожених категорија

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Развијање програма доживотног учења, повећања запошљености и привременог радног ангажовања радно способних чланова породица у социјалном ризику.	ЦСР, ЛС, Дом здравља, просвета, тржиште рада	континуирано	1.500.000	ЛС НСЗ Донатори МРСП
Формирање ефективног мултисекторског тима за подршку избеглим, интерно расељеним и породицама којима је потребна психосоцијална подршка	ЛС, ЦСР, НВО, ЦК	2011	50.000	ЛС Донатори МРСП НСЗ
Подстицајне мере за развој предузетништва	ЛС, НВО	2012	1.000.000	ЛС НСЗ Донатори МЕРП

Стратешки циљ: Унапређење квалитета живота породица са поремећеним односима

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Оснивање СОС телефона за превенцију насиља и пружање саветодавне подршке деци и породицама са ургентним проблемима	ЛС, ЦСР, МУП и НВО	2011	150.000	ЛС Донатори
Збрињавање жртава породичног насиља у «сигурну кућу» или друге облике смештаја	МУП, ЛС, ЦСР, и НВО	континуирано	1.500.000	ЛС Донатори

Приоритети: Превенција и смањење сиромаштва Рома
 Стратешки циљ: Унапређење квалитета живота Рома

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Обезбеђивање здравствене заштите за целу ромску популацију „очување и унапређење здравља младих Рома”	ЦСР, ЛС, Дом здравља, просвета, тржиште рада	континуирано	500.000	ЛС Донатори ДИЛС
Свеобухватна и одржива инфраструктурна обнова ромских насеља	ЛС, ЦСР, НВО, ЦК	2013	1.000.000	ЛС Донатори МРСП

Стратешки циљ: Програми оснаживања ромске популације.

Пројекат	Одговорна установа (партнери)	Временски рок	Потребна средства	Извори средстава
Унапређење укључивања ромске деце у образовни систем и развијање програма алтернативних едукативних садржаја	ЛС,ЦСР, Дом здравља,просвета,трж иштте рада	континуирано	1.000.000	ЛС Донатори ДИЛС НСРНМ
Развој предузетништва Рома	ЛС,ЦСР,ЦК,НВО,	континуирано	1.000.000	ЛС Донатори НСЗ МЕРР

Број: 02-119
У Дољевцу: 17.12.2010. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

ПРЕДСЕДНИК,
Томислав Кулић